

HANDLÄGGARE/ENHET
Ekonomisk politik och
arbetsmarknad
Ola Pettersson/bie

DATUM
2009-09-14

DIARIENUMMER
20090258

ERT DATUM
2009-04-28

ER REFERENS
Ju2009/3395/L 2

Justitiedepartementet
Enheten för fastighetsrätt och
associationsrätt
Annica Sandberg, rättsakkunnig
103 33 STOCKHOLM

LOs yttrande över SOU 2009:34 "Förenklingar i aktiebolagslagen m.m."

LO har getts möjlighet att yttra sig över "Förenklingar i aktiebolagslagen m.m.", slutbetänkandet från Utredningen om ett enklare aktiebolag.

Utredarens uppdrag har framförallt gått ut på att överväga ändringar i aktiebolagslagen och aktiebolagsförordningen som innebär förenklingar för de små aktiebolagen, att överväga behovet av en ny företagsform, samt att se över bestämmelserna om ersättning till ledande befattningshavare i aktiemarknadsbolag.

LOs ståndpunkter i förhållande till utredningens förslag

1. Bosättningskravet för stiftare, styrelseledamöter, styrelsuppleanter, verkställande direktör, vice verkställande direktör, firmatecknare samt likvidator avskaffas

Utredaren anser att det nuvarande sanktionssystemet har sådana brister, att det är bättre att helt montera ner det än att sträva mot en restauration.

LO anser att det fortfarande finns starka skäl att låta bosättningskravet kvarstå. Bosättningskravet innebär att dessa personer ska vara bosatta i EES-länderna. Det bidrar till att öka möjligheten att kunna få en verkställande dom mot företrädare för bolaget.

Även om få mål om utkrävande av skadestånd enligt aktiebolagen når högre instans, i enlighet med vad utredaren hävdar, så finns det anledning att tro att svagare sanktioner på sikt leder till en svagare preventiv effekt.

POSTADRESS 105 53 Stockholm
BESÖKSADRESS Barnhusgatan 18
TELEFON 08-796 25 00 TELEFAX 08-24 52 28
E-POST mailbox@lo.se HEMSIDA www.lo.se
ORGANISATIONSNUMMER 802001-9769
BANKGIRO 368-4834 PLUSGIRO 8 50-8

Landsorganisationen i Sverige

Utredarens argument – att bosättningskravet skulle utgöra ett stort problem för utomeuropeiska företag och deras möjligheter att anställa den ledningspersonal som önskas – framstår inte som övertygande. Bolagsverket har redan idag möjlighet att medge dispens för detta. Om denna procedur är alltför omständlig, är det den som bör förenklas.

LO anser att det är orimligt att strävanden att förenkla aktiebolagslagen får till effekt att försvaga långivares och andra intressenters möjligheter att kräva sin rätt och motsätter sig därför detta förslag. Förenkling ska göra det lättare för seriösa företagare att bedriva en sund verksamhet, men inte underlätta ekonomisk brottslighet.

2. Privata aktiebolag får utökade möjligheter till närstående- och förvärvslån

Utredaren är av uppfattningen att den aktiebolagsrättsliga lagstiftningen ska utformas utan skattemässiga hänsyn. Utredaren hävdar också att ett bibehållet låneförbud hotar Sveriges ”konkurrenskraft” när det gäller etablering av dotterbolag i Sverige med ägande utanför EES.

De ursprungliga skälen till låneförbudet kvarstår dock intakta. Att låta bolagets tillgångar till stor eller viss del bestå av en fordran på aktieägaren själv strider mot den grundläggande idén med aktiebolag. Vidare anser LO att det är orimligt att bortse från skattemässiga hänsyn när den aktiebolagsrättsliga lagstiftningen utformas.

Det är väl bekant att närståendelån historiskt har varit ett effektivt sätt att undgå beskattning. Om möjligheten återinförs finns all anledning att tro att denna situation skulle återuppstå. Med tanke på de mycket starka argument som finns mot ett borttagande, och som framfördes av den förra regeringen, är det närmast förvånande att utredaren för fram dessa förslag, som det tycks helt utan ta hänsyn till konsekvenserna för trovärdigheten för aktiebolag som bolagsform eller för möjligheterna att beivra ekonomisk brottslighet. Detta påpekas även i flera av de särskilda yttranden som gjorts av utredningens experter.

Det kommer alltid att finnas nationer som försöker locka till sig olika mer eller mindre seriösa former av företagande genom låga krav på bolagsbildningar och generös skattelagstiftning. Att försöka ”konkurrera” på dessa premisser är inte förenligt med de ambitioner Sverige bör ha när det gäller skatteuppbörd och brottsbekämpning. De uppenbara svagheter som finns i dagens lagstiftning bör rimligen bemötas genom skärpt lagstiftning och inte genom sänkta ambitioner. LO anser att förslaget om utökade möjligheter till närstående- och förvärvslån bör avvisas.

3. Lagreglering av ersättning till ledande befattningshavare i näringslivet bör ersättas av självreglering

Sedan några år tillbaka finns lagkrav på att börshandlande aktiebolag vid årsstämman ska fatta beslut om riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare. Med riktlinjer avses principer för bestämmande av lön och annan ersättning. Det finns också särskilda lagkrav på publika aktiebolag och finansiella företag när det gäller att i årsredovisningen lämna uppgifter om det sammanlagda beloppet av räkenskapsårets löner och andra ersättningar till styrelse och bolagsledning.

Utredaren föreslår att lagkraven ska upphöra att gälla och istället behandlas genom så kallad självreglering, i praktiken genom kompletteringar av Svensk Kod för bolagsstyrning. Utredaren argumenterar för att självreglering har fördelar genom att vara mer flexibel och snabbare kunna anpassas efter rådande förhållanden. Utredaren hävdar också att näringslivet har ett stort intresse av att ”öka förtroendet för den egna marknaden, vilket talar för starka påtryckningar på efterlevnad”.

Tyvärr visar erfarenheterna från den finansiella krisen att självreglering inte alltid är en effektiv metod att komma till rätta med osunda beteende. LO anser därför att det är klokt att stå fast vid dagens lagstiftning, som troligen är en mer lämplig metod än självreglering när det gäller att säkerställa att riktlinjer för ersättning till styrelse och ledning utformas på ett sätt som är i överensstämmelse med aktieägarnas intressen.

Stockholm som ovan
LANDSORGANISATIONEN I SVERIGE

Wanja Lundby-Wedin

Ola Pettersson